

NOVÁ ÚPRAVA KONCERNŮ V ČESKÉM ZÁKONĚ O OBCHODNÍCH KORPORACÍCH

4. 9. 2013 / Robert Pelikán

Nové české právo přináší v oblasti úpravy koncernů alespoň na první pohled značnou změnu, když opouští dosavadní zjednodušený německý model rozlišující koncerny faktické a smluvní. Toho není třeba litovat: ukázalo se, že bez doplnění o fiskální zvýhodnění je smluvní koncern natolik neatraktivní, že by se počet ovládacích smluv, které za více než deset let účinnosti úpravy vznikly, dal spočítat na prstech. Opustit tuto neživotnou koncepci je tedy zřejmě rozumné. Problémem ale je, že ve světě neexistuje jiný vyzkoušený model koncernového práva, který by bylo možno převzít. Tzv. „francouzské“ pojetí, na něž se důvodová zpráva odvolává (judikatura Rozenblum) ve skutečnosti není žádným propracovaným řešením, ale pouhým mlhavým naznačením základního principu. Naše nová úprava je tak do značné míry originální tvorbou autorů (zejména B. Havla). Podívejme se na toto jejich dílo detailněji.

Abychom pochopili nové české koncernové právo, musíme paradoxně začít z druhé strany, totiž vysvětlením odpovědnostních vztahů vznikajících při řízení korporace nekonzernové.

Nová úprava v tomto ohledu zavádí v § 71 ZOK odpovědnost „vlivné“ osoby za újmu, která v důsledku jejího působení korporaci vznikla. Přes poněkud matoucí formulaci tu ovšem zřejmě vlastně nejde o zavedení institutu „vlivné“ osoby, ale institutu „ovlivnění“. V čem je rozdíl?

Pokud by mělo jít skutečně o *vlivné osoby*, znamenalo by to, že jde o status, který určitá osoba vzhledem k dané korporaci po splnění definičních znaků má a se kterým jsou spojeny nějaké povinnosti, tedy o nějaký relativně trvalý vztah mezi takovou osobou a korporací (podobně jako je tomu u osoby ovládající). Zde ovšem, jak správně poukazuje např. S. Černá, o něco takového nejde. Zákon tu směřuje na konkrétní situaci, kdy někdo „rozhodujícím významným způsobem ovlivní chování obchodní korporace“. Autor takového ovlivnění pak bude „vlivnou osobou“ právě jen pro tento případ, asi tak, jako je někdo třeba „škůdcem“ nebo „poškozeným“.

Ve skutečnosti tak nejde o odpovědnost *vlivné osoby*, ale o odpovědnost za následky *ovlivnění*. Po tomto vyjasnění se podívejme nejprve na pojem *ovlivnění*, poté na odpovědnost s ním spjatou.

a) Ovlivnění

Zákonné vymezení *ovlivnění* je dosti mlhavé. Požaduje se tu, aby daná osoba „pomocí svého vlivu v obchodní korporaci rozhodujícím významným způsobem“ ovlivnila chování korporace. V této formulaci nejprve působí problém sousloví „rozhodujícím významným způsobem“. To se jeví jako jistý protimluv, neboť adjektivum „rozhodující“ v sobě nutně zahrnuje i obsah adjektiva „významný“. Nelze si představit situaci, kdy by někdo něco ovlivnil způsobem „rozhodujícím“, aniž by tak učinil způsobem „významným“. Přesto zákonodárce obě adjektiva užil vedle sebe. To otevírá cestu k různým výkladům.

Jednak můžeme zákonodárce označit jen za zbytečně mnohomluvného a adjektivum „významný“ v duchu jednoduše vypustit. Pak by šlo o *ovlivnění „rozhodujícím způsobem“*. Obecně ovšem při výkladu předpokládáme, že zákonodárce každým slovem, které užije, něco myslí, že každé slovo je významové. K tomuto výkladu bychom se tedy měli uchýlit jen, pokud žádnou lepší variantu nenalezneme.

Druhou možností je dospět k závěru, že požadovaná intenzita *ovlivnění* leží někde mezi oběma adjektivy, tedy mezi „rozhodujícím“ způsobem a způsobem toliko „významným“. Takový výklad odpovídá legislativnímu vývoji návrhu. V původní vládní předloze totiž se totiž hovořilo o jakémkoliv *ovlivnění*, bez přívlastků. Při projednávání v Ústavněprávním výboru Poslanecké sněmovny jsme ovšem namítali, že takto bezbřehá odpovědnost fakticky neguje koncept omezeného ručení v kapitálových společnostech, na což autoři předlohy reagovali právě doplněním obou adjektiv. Naším tehdejším společným záměrem přitom bylo koncept *ovlivnění* limitovat, nikoliv ale ztotožnit s *ovládáním*. Záměry autorů ovšem hrají při výkladu zákona podřadnou roli, neboť úmysl autorů a úmysl zákonodárce jsou dvě různé věci. Při nezaujatém čtení se domnívám, že tento smysl z textu neplyne a výkladem jej dovodit nelze.

Třetí možností je, že by se adjektivum „významný“ nevztahovalo k samotnému způsobu *ovlivnění*, ale k jeho významu – z okruhu dopadu ustanovení by tak vylučovalo *ovlivnění* v případech bagatelních. Takové řešení by nebylo nesmyslné, textu ovšem příliš neodpovídá.

Konečně poslední možností, která mne napadá, je užít slovo „významný“ v případě *rovnosti vlivů*. Taková situace může nastat

v obchodní korporaci poměrně často při rozhodování valné hromady: dosáhne-li se či naopak nedosáhne-li se při hlasování těsně potřebné většiny, je vlastně hlasování každého ze společníků *rozhodné*, neboť je podmínkou *sine qua non* pro výsledný vliv. Nikoliv každé ovšem bude také *významné*: některý společník třeba přispěl k výsledku 30%, jiný 0,1%. Sotva by bylo v takové situaci spravedlivé, abychom vůči oběma takovým společníkům dovedli stejnou odpovědnost za výsledek a požadovali tak po nich stejně zodpovědný přístup k výkonu hlasovacího práva. Tento výklad se mi v tuto chvíli jeví jako nejrozumnější a zároveň nejvíce souladný s textem. Řekněme ovšem jedním dechem, že doktrinální diskuse nad touto otázkou je v současné době velmi intenzivní a názory se nepřetržitě vyvíjejí.

Dalším definičním znakem je, že daná osoba musí korporaci ovlivnit „pomocí svého vlivu v korporaci“. Tuto část věty bychom neměli přehlížet. Podle mého názoru totiž umožňuje rozlišit vlivy vnitřní a vnější: na chování korporace totiž působí jednak tlaky externí, jaké stejným mechanismem působí i na každý jiný subjekt (včetně fyzických osob), jednak vlivy, které můžeme označit za vnitřní, neboť ovlivňují přímo tvorbu vůle *uvnitř* korporace; s těmi se u fyzických osob nesetkáváme. Abychom si to uvedli na příkladu, požaduje-li nějaké chování významný věřitel nebo odběratel, jde o vliv vnější, na korporaci bude působit přesně stejně, jako by působil na fyzickou osobu ve stejném postavení. Požaduje-li je ale významný společník, jde o vliv vnitřní. Domnívám se, že zákon mezi oběma typy vlivu správně rozlišuje. Cílem úpravy totiž není stavět korporace pod nějakou zvláštní ochranu, ale zajistit, aby se jejich vnitřní vůle autonomně utvářela v zájmu korporace, nikoliv v zájmu např. některého ze společníků.

Tím nechci říci, že bychom měli vyloučit vlivy nepřímé, bez zřetele na jejich povahu a původ (obvyklý příklad milenky jednatele). *Konečný* cíl působení se ovšem musí nacházet *uvnitř* korporace, nesmí jím být korporace samotná nahlížená z vnějšku.

b) Odpovědnost

Ten, kdo chování korporace popsáním způsobem ovlivní, bude odpovídat za každou újmu, která tím korporaci vznikne. Půjde o odpovědnost delikttní, zřejmě ale objektivní. Liberační důvod je formulován následovně: „*ledaže prokáže, že mohl při svém ovlivnění v dobré víře rozumně předpokládat, že jedná informovaně a v obhajitelném zájmu ovlivněné osoby.*“

Použitá formulace je zbytečně mnohomluvná a zároveň poněkud nejasná. Tak nejprve není docela jasné, co je to „obhajitelný zájem“ korporace, neboť se to zdá implikovat, že existují i zájmy neobhajitelné. To si lze ovšem těžko představit, neboť „neobhajitelný“ zájem z definice nemůže být opravdovým zájmem korporace (srov. § 145 NOZ: „*Zakazuje se založit právnickou osobu, jejímž účelem je porušení práva nebo dosažení nějakého cíle nezákonným způsobem*.“).

Zájmem korporace je v první řadě její zájem na sebezachování, tedy jakýsi pud sebezáchovy. Další zájmy (jež ovšem prvně uvedený nesmějí ohrozit) jsou determinovány účelem, pro který byla založena. U obchodních společností to tedy bude zpravidla zájem na dosažení zisku, a to v oblasti předvídané v zakladatelském dokumentu. U družstev půjde zpravidla o zájem na poskytování příslušných služeb členům družstva.

Vlivná osoba může mít tendenci upřednostnit před zájmy korporace zájem svůj. Takový vliv bude u společníka vždy protiprávní (s výjimkou dále uvedené); to explicitně stanoví § 212 NOZ, podle kterého „*přijetím členství v korporaci se člen vůči ní zavazuje chovat se čestně*“. Byl-li by vliv vykonán hlasováním, byl by takový výkon hlasovacího práva dokonce nicotný podle § 212 NOZ. Přesto ale takový vliv může být zcela rozhodující, neboť přes svou protiprávnost či dokonce nicotnost může být (ba pravidelně bude) z faktických důvodů ostatními orgány korporace respektován. Důsledkem úpravy ovlivnění je tak předně ochrana korporace před újmou, jež by mohla být způsobena v těchto případech.

Ustanovení je ovšem širší. Aby byl liberační důvod naplněn, je třeba, aby byl zájem korporace sledován i objektivně, aby tedy chování, ke kterému vlivná osoba korporaci vede, skutečně k naplnění tohoto zájmu přispívalo. Zde se pak klade otázka akceptovatelné míry rizika, tj. pravděpodobnosti, že daným chováním naopak korporace utrpí újmu. Domníváme se, že přijatelná míra rizika tu bude poněkud vyšší, než jak by odpovídalo standardu péče řádného hospodáře. Ten je totiž konstruován primárně pro členy orgánů korporace, tedy osoby, jež spravují cizí majetek. Oproti tomu vlivnými osobami budou pravidelně přímí či nepřímí společníci korporace, jimž musí být dovoleno, aby svou investicí vystavovali riziku většímu. Vzhledem k tomu, že úprava odpovědnosti za újmu slouží k ochraně zájmů třetích osob (věřitelů, menšinových společníků), budeme potřebný standard posuzovat podle toho, co mohou tyto třetí osoby rozumně očekávat. Půjde tedy o takovou míru rizika, již by podstoupil při nakládání se svou investicí běžně opatrný obchodník.

To, že „vlivná“ osoba sleduje zájem korporace a vystavuje ji přitom jen akceptovatelnému riziku, ovšem ještě nebude stačit. Zákonodárce ještě požaduje, aby „mohla v dobré víře rozumně předpokládat, že jedná informovaně“. Slova „v dobré víře“ jsou tu navíc. Předpokládání je stejné, ať už je dobrověrné či zlovolné. Jde tedy o to, že vlivná osoba mohla rozumně předpokládat, že jedná informovaně, tedy že disponuje informacemi potřebnými proto, aby mohla posoudit, zda zamýšlené chování prospěje zájmům korporace. Potřebnou mírou informovanosti přitom budeme opět rozumět takovou informovanost, již pro rozhodování o své investici považuje za dostatečnou průměrně opatrný obchodník, nikoliv informovanost plnou.

2. Významná výjimka - koncernové otevření

Jak jsme viděli, koncept odpovědnosti za ovlivnění chrání korporaci před tím, aby významní společníci a jiné „vlivné“ osoby při utváření její vůle upřednostňovali své zájmy před zájmy korporace. Ustanovení § 72 ZOK zavádí z tohoto pravidla významnou výjimku, kterou umožňuje fungování koncernů.

V koncernu, tj. jednotně řízené skupině společností, totiž nejednou nastává situace, kdy je potřebné, aby některá z koncernových společností upřednostnila zájem koncernu před zájmem svým: uvolnění některého trhu jiné koncernové společností, použití volných finančních prostředků pro rozvoj jiné společnosti nebo převzetí zajištění za její úvěr, poskytnutí nehmotného statku, jako je know-how nebo ochranná známka atp. Pokud bychom – jako řada jiných zemí – měli jen neporušitelný princip priority vlastního zájmu korporace, byla by všechna tato chování protiprávní, se všemi s tím spjatými dopady na právní situaci ovládajících osob a členů orgánů korporace. Jak ukazuje praktická zkušenost, dospěli bychom tak ke stavu z právně-politického hlediska krajně neuspokojivému: koncerny jsou ekonomickou realitou natolik mocnou, že jí zákonodárce nemůže čelit (a ani by to nebylo vhodné, neboť z makroekonomického hlediska jde o pozitivní jev); nepočítá-li s nimi, nevytvoří-li prostor pro jejich fungování, budou fungovat bez ohledu na něj a zákonné zákazy budou porušovány tak masivně, že zcela ztratí význam.

Na druhou stranu ovšem není přijatelné, aby zákonodárce řízení koncernu zcela uvolnil. Koncept priority zájmu společnosti není samoúčelný, ale je mimořádně důležitým prvkem konstrukce kapitálové společnosti jako majetkově izolovaného subjektu; opustíme-li tento koncept, stane se koncernová kapitálová společnost nepřijatelně nebezpečným partnerem pro každého, kdo s ní přichází do styku: věřitele, menšinového společníka i stát jakožto autora veřejnoprávní regulace.

Najít vhodné vyvážení mezi těmito protichůdnými potřebami je mimořádně složitý úkol, komplikovaný navíc častou nadnárodní podobou koncernu a tím omezeným dosahem národní regulace. Jak jsem uvedl již v úvodu, německá koncepce, do které se kdysi vkládaly velké naděje, se v praxi neosvědčila. Žádná jiná spolehlivě fungující ovšem ve světě neexistuje a český zákonodárce se tak pustil na velmi nejistou půdu. Podívejme se, jak to učinil.

Ustanovení § 72 ZOK umožňuje řídicí koncernové společnosti uplatnit řídicí vliv *proti* bezprostřednímu zájmu řízené společnosti, aniž by řídicí osoba odpovídala za takto způsobenou újmu. To ovšem za splnění tří omezujících podmínek bohužel ne zcela jasně obsahu. Pokud by tyto podmínky splněny nebyly, vznikne odpovědnost za ovlivnění stejně jako u jakékoliv jiné „vlivné“ osoby.

První podmínkou je, že k ovlivnění musí dojít „v zájmu řídicí osoby nebo jiné osoby, se kterou tvoří koncern“. To je formulace nesprávná, výkladem ale snadno napravitelná. Legitimací vlivu totiž nemůže být jakýkoliv zájem některého z členů koncernu, ale pouze zájem *koncernový*, tedy zájem celku. To je podstatně užší pojem.

Výkladově podstatně složitější je podmínka druhá. Zákon požaduje, aby vzniklá újma „byla v rámci koncernu vyrovnána“, přičemž § 72 odst. 2 ZOK vysvětluje, co zákonodárce „vyrovnáním“ myslí: „*Újma je nebo bude vyrovnána, byla-li nebo bude-li v přiměřené době a v rámci koncernu vyrovnána přiměřeným protiplněním nebo jinými prokazatelnými výhodami plynoucími z členství v koncernu*.“ A zde se vnučuje otázka, jak tedy ono slovo „vyrovnání“ chápat.

První možností je pojmát je jako povinnost *poskytnout plný a přesný ekvivalent* způsobené újmy: to značí způsobenou újmu vyčíslit a zajistit, aby řídicí osoba nebo jiná koncernová společnost tuto újmu do poslední koruny *zapravila*. Pokud by ke kompenzaci mělo dojít *jinými výhodami plynoucími z členství v koncernu*, budeme na ně nahlížet jako na *naturální plnění*, které budeme muset také přesně ohodnotit a obě hodnoty porovnat. Rozdíl oproti běžné odpovědnosti za ovlivnění není při tomto výkladu velký: spočívá vlastně jen v časovém rozměru (dle § 71 musí být újma nahrazena v zásadě do konce účetního období, ve kterém vznikla, dle § 72 „v přiměřené době“); další rozdíl, spočívající v tom, že újmu může vyrovnat i jiná koncernová společnost, je jen zdánlivý, neboť tu jde jen o případ obecné možnosti plnit dluh pomocí třetího.

Výhodou tohoto řešení je vysoká míra ochrany věřitelů a dalších třetích osob. Ty mají v rukou exaktní (alespoň teoreticky) nástroj ochrany společnosti před zneužívajícím koncernovým vlivem. Jeho nevýhodou je ale obtížná praktická realizovatelnost a jen malé usnadnění koncernového života. Nebude to platit vždy, ale nejeden koncern je komplikovaným živoucím organismem, ve kterém vzniká složitá spleť vztahů, které by musely být trvale evidovány v jakémsi koncernovém „účetnictví“ umožňujícím posoudit, zda některá ze společností nezískává méně, než dává. Veškerá nepeněžitá plnění, včetně nehmotných výhod by musela být pro účely takového „účetnictví“ spolehlivě oceňována, což by se nejspíše neobešlo bez množství znaleckých posudků. Také jednotlivé zásahy koncernového řízení by musely být spolehlivě oddělovány a evidovány a muselo by se posuzovat, co způsobily.

Jak říkám, neplatí to vždy: mnohé koncernové struktury jsou jednoduché, případy upřednostnění koncernového zájmu v nich řídké a snadno kvantifikovatelné. Tam by takový systém fungoval dobře. V těch složitějších si ale jeho fungování představit nedovedu; o tom, že nejsem sám, pak, myslím, svědčí německý přístup, který u koncernů, u kterých umožňuje každodenní jednotné řízení, nahrazuje náhradu jednotlivých újem každoroční náhradou případné celkové ztráty.

Druhou možností je chápat ono „vyrovnání“ volněji. Formulačně tomu nic nebrání, neboť vyrovnání je v českém jazyce někdy používáno volněji, než náhrada či úhrada: srov. jen vyrovnání jako řešení insolvence, kde o nějaké ekvivalenci skutečně nemůže být řeč. Vyrovnám-li se s někým, dosahuji stavu, kdy již vůči sobě nemáme žádných nároků, bez ohledu na to, zda jsem tak učinil plnou úhradou dluhu, nebo zda se druhá strana spokojila s nějakým plněním menším.

V tomto pojetí bychom tedy požadovali jen nějakou obecněji pojímanou *rovnováhu* vnitrokoncernových vztahů, zkoumali bychom, zda v dlouhodobém pohledu není pro společnost její koncernové začlenění poškozující, zda trvale nedoplácí na ostatní koncernové společnosti. To by nám umožnilo přihlédnout i k prvku nejistoty, který je podnikatelskému světu inherentní. Při koncernovém řízení nelze dopředu s jistotou říci, jaký bude efekt nějakého opatření; může být pro danou společnost výhodný či nevýhodný více či méně, často nevíme ani, bude-li to či ono. Budeme-li trvat na úplné kompenzaci, způsobíme, že společnost, která upřednostnila koncernový zájem, se tohoto rizika nebude účastnit.

Rozdíl mezi situací podle § 71 ZOK a § 72 ZOK by v takovém případě byl podstatně větší. Při sledování koncernového zájmu podle § 72 ZOK by skutečná kompenzační povinnost řídicí osobě nevznikala, ta by byla jen povinna dbát na udržení rovnováhy v koncernovém řízení. Teprve pokud by se jí to nepodařilo, nastupovala by skutečná povinnost nahradit způsobenou újmu dle § 71 ZOK.

Takové řešení se ovšem jeví jako mimořádně slabé z hlediska ochrany zájmů věřitelů koncernové společnosti a dalších třetích osob. V úvahu ovšem nutno vzít ještě dva doplňkové nástroje, které tu zákonodárce nabízí.

Prvním takovým nástrojem je poslední podmínka použití koncernové výjimky § 72 ZOK: třetí odstavec znemožňuje tuto výjimku užít, pokud dojde k úpadku řízené osoby, a to zcela bez ohledu na to, zda k němu došlo v souvislosti s preferencí koncernového zájmu či nikoliv. To znamená, že věřitelé jsou alespoň v posledku chráněni: pokud by se z jakéhokoliv důvodu dostala „jejich“ koncernová společnost do situace, kdy by nebyla schopná uhradit jejich pohledávky, celá koncernová výjimka padá a řídicí osoba musí plně kompenzovat veškerou újmu způsobenou koncernovým řízením, přičemž v tomto rozsahu také ručí za závazky řízené společnosti.

Pokud pak jde o tzv. mimostojící společníky (tedy nekoncernové společníky řízené osoby), těm zákon v § 89 poskytuje právo požadovat odkoupení jejich podílů řídicí osobou, pokud *ovládající osoba využívá svého vlivu v ovládané osobě způsobem, v jehož důsledku dojde k podstatnému zhoršení postavení společníků ovládané osoby nebo k jinému podstatnému poškození jejich oprávněných zájmů*. Při dostatečně benevolentním posuzování této podmínky bychom mohli v tomto ustanovení spatřit uspokojivou ochranu zájmů mimostojících společníků: pokud by preference koncernového zájmu vedla ke snížení zisků společnosti nebo odkladu jeho tvorby či rozdělování, mohli by společnost opustit, přičemž budou mít nárok na protihodnotu abstrahující od koncernového vlivu (§ 91 ZOK).

Jsou tyto ochrany dostatečné?

Pokud jde o mimostojící společníky, domnívám se, že ano, resp. že mohou být při vhodném výkladu podmínek, za kterých právo na odkoupení podílů vzniká. Pokud jde o věřitele, je situace složitější. Na první pohled by se mohlo zdát, že jim nic nehrozí: celá koncernová výjimka přece platí jen za podmínky, že nedojde k insolvenčnímu řízení řízené společnosti. Pokud nebude jejich pohledávka ve splatnosti uhrazena, značí to, že došlo k insolvenčnímu řízení (ledaže by šlo o jedinou neuhrazenou pohledávku), a věřitel je tedy ve stejné pozici, jako kdyby žádná koncernová výjimka neexistovala.

Taková úvaha ovšem zanedbává časový faktor, který může být významný ve dvou směrech.

V první řadě koncernová výjimka v těchto případech odkládá kompenzační povinnost až do okamžiku insolvence. Tím ovšem mohou být věřitelé vážně poškozeni, neboť souběžně se zhoršováním hospodářské situace společnosti řízené se může zhoršovat i situace společnosti řídicí a v okamžiku, kdy kompenzační povinnost konečně vznikne, tak již řídicí osoba může být také insolventní. To dokonce nebude výjimkou, neboť zničující koncernový vliv je obvykle signálem blížící se katastrofy celého koncernu. Pro takový případ pak má věřitel jedinou možnost, a to prokázat ještě před úpadkem řízené společnosti, že vzniká nerovnováha v řízení, která již použití koncernové výjimky znemožňuje. To nemusí být snadné.

Navíc s postupujícím časem může být stále složitější vyčíslit újmu vznikající z koncernového řízení: vztahy se s časem komplikují a jejich „rozpletení“, určení, v jaké situaci by společnost byla bez koncernových zásahů, se postupně stává velmi obtížné až nemožné.

Pozice věřitele je tedy takto chápánou koncernovou výjimkou zhoršována, byť ne nutně fatálně. Možná jde ale o přijatelnou cenu, obzvlášť uvědomíme-li si, že koncernovou výjimku lze použít jen ve veřejně deklarovaných koncernech a že tedy věřitel toto riziko přijímá vědomě.

3. Závěr

Jak patrně z výše uvedeného, nakolik revoluční změnu nová úprava přináší, závisí do značné míry na tom, jaký výklad jejích neurčitých formulací převládne. Při striktním chápání koncernové výjimky nedojde v podstatě k žádné podstatné změně oproti dnešní úpravě faktických koncernů v § 66a ObchZ. Bude-li ale vyložena volně, půjde o změnu v pravdě revoluční, nikde v zahraničí nevyzkoušenou, o změnu jejíž praktické dopady dnes nelze plně dohlédnout. To samo o sobě není důvodem, proč takové pojetí odmítat, nejsem si ale jist, zda je dobré býti v takto ekonomicky významné oblasti průkopníkem. Ostatně zkušenost polistopadového vývoje práva nás na nejednom příkladu učí, že novátorství se v legislativní oblasti převážně nevyplácí.

Domnívám se ovšem, byť jen to jen můj soukromý odhad, že se svědky důsledků takové revoluce nestaneme. Při znalosti způsobu uvažování našich soudců se mi jeví prosazení volného výkladu jako nepravděpodobné: naši soudci a vůbec naše právnícká veřejnost je uvyklá jasným a pevným pravidlům, nikoliv jakémusi aproximativnímu zvažování vyžadujícímu navíc silné porozumění fungování obchodu a podnikání. Proto předpokládám, že se praxe přikloní k výkladu striktnímu, odpovídajícímu v zásadě úpravě dosavadní. Chtěl-li zákonodárce dosáhnout něčeho jiného, měl to říci jasněji.

Tento článek je příspěvkem na Česko-Slovenské právnícké dny

Autor: Robert Pelikán

Zatím žádné diskuzní příspěvky